

VATOPEDIN LUOSTARIN ALAISUUTEEN KUULUVAN PYHÄN ANDREAAAN SKIITAN JOHTAJAN, VANHUS EFRAIMIN HAASTATTELU ATHOKSELLA HÄNEN VIRKAANASETTAMISENSA JÄLKEEN

Arkkimandriitta Efraim, maallikkonimeltään Georgios Gilinis, syntyi Koillis-Kreikassa, Turkin rajanaapurikunnan Evroksen alueella, Ferreksen kaupungissa huhtikuussa 1956. Lapsuus- ja nuoruusvuosista lähtien hänessä oli selvästi nähtävissä rakkaus Kirkkoa ja luostarielämää kohtaan.

Hän opiskeli Tessalonikissa. Siellä hengelliset siteet liittivät hänet vanhus Efraim Filotheoslaiseen. Kahdenkymmenen vuoden iässä, fyysisen isänsä kuoleman jälkeen, hän meni noviisiksi Filotheoksen luostariin Pyhälle Vuorelle. Vuoden kuluttua tästä, 1978, hänet vihittiin munkiksi ja maaliskuun 9. päivänä 1980 munkkidiakoniksi. Diakoniksi vihkimisen suoritti Rodostoloksen piispa Krysostomos. Vuonna 1981 hänet valittiin luostarin vanhusten neuvoston jäseneksi ja vuonna 1983 hänet vihittiin suureen skeemaan. Samana vuonna Sisanionin ja Siatistan metropoliitta Antonios vihki hänet papiksi.

Vuonna 1992 hän otti vastaan pyhän Filotheoksen luostarin igumenin tehtävän, jota hän hoiti vuoden 2001 tammikuun 11. päivään saakka, jolloin pyysi siitä kirjallisesti eroa. Vuoden 2001 heinäkuun 18. päivästä alkaen hän on toiminut Kariyksessä sijaitsevan ja Vatopedin alaisuuteen kuuluvan Pyhän Andreaan skiitan johtajana virallisena virkaniikkienään dikeos eli vanhurskas. Nyt virkaanastumisensa aikaan hän on Jumalan armon avulla ollut jo 24 vuotta Pyhällä Vuorella.

Isä Efraim, tiedämme, että perinteellisesti Pyhän Vuoren asenne harhaoppisia kohtaan on aina ollut tiukka. Selvittäisittekö meille ystävällisesti sitä, onko harhaoppisilla Jumalan armoa?

Pyhän perimätiedon perusteella on selvää, että harhaoppi, skisma ja mielen eksymys etäännyttävät ihmisen jumalallisesta armosta, ellei harhaantunut tee parannusta. Kyseessä on kokemuksen opettama asia. Tästä syystä Kirkkomme rakastaa harhaoppista, muttei hänen harhaoppiaan.

Syntinen – ja harhaoppinen on aina syntinen – voi pelastua ja pyhittyä kuka tahansa onkin, jos tekee vilpittömän ja todellisen parannuksen eikä kadu vain sanoin, valheellisesti. Harhaoppinen, joka pysyy eksymyksessään ja harhassaan, on sen sijaan kuollut eikä pelkästään sairas. Hän on kokonaan kuollut, sillä hänellä ei ole Pyhän Hengen armoa. Tämä on Ortodoksisen kirkkomme pyhän tradition oikeaksi tunnustama näkemys.

Luuletteko, että tulevaisuudessa voi tapahtua jonkinlainen yhdistyminen roomalaiskatolisuuden ja yhden, pyhän, katolisen ja apostolisen Kirkon välillä?

Me rukoilemme jumalanpalveluksissa “kaikkien yhdistymistä”. Tätä olemme rukoilleet jo kaksi tuhatta vuotta. Nämä rukouspyynnöt ovat olleet käytössämme aivan kristinuskon varhaisajoista asti, sillä silloinkin oli olemassa harhaoppisia: areiolaisia, monofysiittejä sekä yksittäisiä ihmisiä ja ryhmiä, jotka olivat irrottautuneet Kirkosta.

Toivon ja Kirkko toivoo, että harhaoppiset palaisivat takaisin ja yhdistyisivät siihen uudelleen. Tätä emme toivo sitä varten, että kasvaisimme määrällisesti, vaan siksi, että tuntisimme kokemuksellisesti Totuuden nyt, tämän elämän aikana, ja huomenna Paratiisissa.

Dogmaattinen teologia, so. Kirkon dogmit, johtavat meidät Paratiisiin matemaattisella tarkkuudella. Ortodoksia, joka on kuin valpas ja alati valvova silmä, vihaa harhaoppia, mutta ei ihmistä, joka on sen vallassa. Kun kirkkoäiti kuitenkin näkee, ettei harhaoppinen tee todellista parannusta, silloin sen on pidettävä tietty etäisyys häneen. Tämä ei merkitse vihaa.

Teidän hengellisessä ohjauksessanne on lukuisa joukko ihmisiä niin Pyhällä Vuorella kuin sen ulkopuolellakin. Kuinka vaikea hengellisen isän tehtävä on omana aikanamme?

Muistutan ensin, että kullakin tulee olla vain yksi hengellinen isä. Ihmisten hengellinen ohjaus on pyhän Johannes Krysostomoksen mukaan todella vaikein kaikista tehtävistä, sillä tarvitaan valtavasti hengellistä vaivannäköä vaikkapa vain yhdenkin sielun uudestisyntymiseksi.

Pyhä synnintunnustuksen paikka on hengellinen kohtu, kasteallas, joka synnyttää ihmisen uuteen elämään. Hengellinen isä joutuu alistumaan moniin vaikeisiin, lukemattomiin uhrauksiin, jotka toisinaan voidaan nähdä, toisinaan ei, mutta silloinkin Pyhä Henki kirjaa ne muistiin.

Ei ole helppoa olla muuttamassa toisen ajattelutapaa, käyttäytymistä, luonteenlaatua tai olla parantamassa ihmisen himoja, karsimassa niitä pois ja olla istuttamassa himojen värittämän tulevaisuuden tilalle hyveitä, olla kasvattamassa niitä ja lopulta johtamassa ihmistä sisälle Paratiisiin pelastuneena.

Hengellisen isän tehtävä on ollut apostoli Paavalin ajoista lähtien vaikein kaikista tehtävistä ja on sitä edelleen. Hengellinen isä kilvoittelee uudistaakseen ihmisen ja säilyttääkseen hänet sellaisena – henkilön, jonka tuhoksi paha henki punoo juoniaan!

Hengellinen isä palvelee muita eikä hallitse. Hän palvelee heitä sydämen tuskalla, nöyryydellä, rakkaudella. Hän pyyhkii pois heidän hikensä, kyynelensä, huokauksensa. Hän rukoilee, tekee työtä, nautitsee itsensä ristille.

Arkkimandriitta Efraim, puhukaa meille vanhus Efraimista, omasta hengellisestä ohjaajastanne!

Vanhus Efraim Filotheoslaisella, jolla lisänimellä hänet tunnetaan, on kaikkien muitten häntä koristavien armolahjojensa lisäksi Jumalalta saatu erityinen lahja perustaa luostareita ja varustaa ne kilvoittelijoilla.

Ortodoksisessa kirkossamme kirkkojen ja luostareiden perustajia on ammoisista ajoista asti muisteltu hartaasti. Pyhissä jumalanpalveluksissa me kuulemme lausuttavan: “Vielä rukoilemme autuaiden ja aina muistettavien tämän pyhän huoneen (luostarin) rakentajien – – puolesta.” Vanhus Efraimia muistellaan yhtenä monien luostarien perustajana ja tullaan muistelemaan ikuisesti.

Tämä pyhä henkilö on aina käsillä olevaan päivään asti tuottanut hengellistä sotaväkeä taivasten valtakunnalle. Vanhus Efraim on vakuuttunut siitä, että tänä antikristillisenä aikana, kuten jokaisena muunakin aikana, kristillinen kilvoitus eli luostari-ihanteen mukainen hengellinen elämäntapa tarjoaa parhaat puitteet sotajoukolle, joka kykenee pysäyttämään saatanan, so. antikristuksen.

Vanhus luo munkkeja ja ohjaa heitä, tekee heistä uudestisyntyneitä ihmisiä “Pyhässä Henges-

sä”, ihmisiä, jotka ajattelevat ja puhuvat hengellisesti. Hän on monien Jumalalle omistautuneiden sielujen hengellinen isä.

Ja, lopuksi, Jumalan armon avulla hän on perustanut Amerikkaan monia luostareita, noin 17, niin miesluostareita kuin naisluostareita, joissa kilvoittele yhteensä 150 ihmistä. Täällä Kreikassa hänen hengellisiä lapsiaan löytyy Pyhän Vuoren luostareita ajateltaessa Filotheoksesta, Kseropotamoksesta ja Vatopedistä, Katunakian alueelta, samoin täältä Pyhän Andreaan skii-talta ja vielä muualtakin Pyhän Vuoren sisä- ja ulkopuolelta.

Tulkoon osaksemme hänen siunauksensa!

Mitilinin saaren Pyhän Theraponin seurakuntalehti Apostoli 46/2001, käänös Hannu Pöyhönen; Pyhän Theraponin seurakunnan johtava pappi, Athanasios Jusmas, on arkkimandriitta Efraimin opiskelutoveri ja haastattelun laatijat puolestaan hänen hengellisiä lapsiaan.